Punainen Risti
Röda Korset

LAUSUNTO

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle 29.11.2022

Suomen Punaisen Ristin lausunto: Työ- ja elinkeinoministeriön vastine koskien hallituksen esitystä laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta (HE 175/2022)

Suomen Punainen Risti kiittää mahdollisuudesta lausua uudelleen hallituksen esityksestä laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta (HE 175/2022) sekä työ- ja elinkeinoministeriön asiasta antamasta vastineesta.

Suomen Punainen Risti suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti ministeriön vastineessaan tekemään esitykseen, ettei kauppavaikutuksen arvioinnin kriteereistä säädettäisi asetuksella vaan sitä ohjattaisiin lain soveltamisohjeella. Toteamme edelleen huolemme siitä, että de minimis- sääntelyn ulottamisella yhdistysten toimintaan tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia kaikkein vaikeimmassa työmarkkina-asemassa oleville, mutta mikäli muutos kuitenkin tehdään, on ehdottoman kannatettavaa arvioida toimintaa tapauskohtaisesti ohjeen kautta. **Lain soveltamisohjeen laadinnassa tulisi hyödyntää mahdollisimman laajasti TE-toimistojen osaamista ja kokemusta valtakunnallisesti, ja niissä tulisi kiinnittää huomiota myös ministeriön vastineessaan esiin tuomiin kriteereihin, erityisesti toiminnan kansallisuuteen ja paikallisuuteen sekä toiminnan erityispiirteisiin.** Asetuksen sijaan annettava ohje antaisi järjestölle mahdollisuuden näyttää, ettei sen toiminnalla ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Esimerkiksi Suomen Punaisen Ristin Kontti-ketjun ja Kirppisten toiminta perustuu 100 % lahjoitetun tavaran myyntiin, jonka markkinointi paikallisen toiminnan ulkopuolella on vähäistä.

Suomen Punainen Risti pitää hyvänä myös ministeriön esitystä, että palkkatukea myönnettäessä voitaisiin ottaa huomioon, kohdentuuko työllistettävän työpanos taloudelliseen toimintaan vai muuhun kuin taloudelliseen toimintaan, eikä järjestöä kohdeltaisi kokonaisuutena. Muutos mahdollistaisi laajemman palkkatuen käytön edelleen muussa kuin taloudellisessa toiminnassa, jota esimerkiksi Suomen Punaisen Risti Kontti-ketju hyödyntää vastatessaan koko järjestön kansainvälisen vaateavun lajittelusta.

Lopuksi huomioimme, että työ- ja elinkeinoministeriö toteaa vastineessaan, että koko esityksen voimaantuloajankohdan siirtäminen on mahdollista, mutta ei tulkintamme mukaan pidä sitä kannatettavana. **Suomen Punainen Risti katsoo kuitenkin edelleen, että esitetyn muutoksen aikataulu on muutoksen sisällöstä riippumatta liian kireä ja muutosten järjestys väärä suhteessa TE-palvelujen siirtoon kunnille.** Liian kireästä aikataulusta ja ylimenoajan puutteesta kärsivät loppukädessä juuri pitkäaikaistyöttömät, joiden tukemiseen tulee väistämättä tauko, ennen kuin mahdolliset uudet tukimuodot ehditään valmistella kuntien kanssa.

Mikäli lainsäädännön voimaantuloaikaan ei voida kokonaisuutena tehdä muutoksia, **Suomen Punainen Risti esittää edelleen, että vähintään de minimis- tukeen liittyvän sääntelyn käyttöönottoon lisätään riittävä siirtymäaika**, esimerkiksi vuoteen 2025 asti, jotta kuntarahoituksen perusteet ovat selvillä ja TE-palveluiden siirto kuntien vastuulle saatu päätökseen. **Siirtymäaikaa puoltaisi myös ministeriön vastineessaan ehdottaman lain soveltamisohjeen laadintaan vaadittava aika** ja se antaisi kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuden sopeuttaa toimintansa uuteen tilanteeseen.

Kristiina Kumpula
pääsihteeri